INSTITUTUL TEOLOGIC ADVENTIST
FACULTATEA DE TEOLOGIE ADVENTISTĂ

FIŞA DISCIPLINEI

I. DATE DESPRE PROGRAM:

Instituţia de învăţământ superior	**INSTITUTUL TEOLOGIC ADVENTIST**
Facultatea	**TEOLOGIE ADVENTISTĂ**
Departamentul	**TEOLOGIE-LITERE-ASISTENŢĂ SOCIALĂ-ŞTIINŢE ALE EDUCAŢIEI**
Domeniul de licenţă	**PEDAGOGIA INVATAMANTULUI PRIMAR SI PRESCOLAR**
Ciclul de studii	**LICENŢĂ**
Programul de studiu	**PEDAGOGIA INVATAMANTULUI PRIMAR SI PRESCOLAR**

II. DATE DESPRE DISCIPLINĂ:

Codul disciplinei	*Denumirea disciplinei*						*Număr de credite*
PSC0101	**PSIHOLOGIA VÂRSTELOR**						**4**
Anul de studiu	*Semes-trul*[1]	*Numărul de ore (pe semestru) din planul de învăţământ*[2]					*Total ore studiu individual*	*Total ore pe semestru*
		Total	*C*[3]	*S*	*L*	*P*		
I	**I**	**42**	**28**	**14**	**-**	**-**	**58**	**100**
Limba de predare		*Tipul de evaluare finală*[4]*: E, V, C*			*Categoria formativă a disciplinei*[5]*: DF, DS, DC*		*Categoria de opţionalitate a disciplinei*[6]*: DI, DO, DL*	
Română		**E**			**DS**		**DI**	
Titularul disciplinei		*Titular curs (gradul didactic, titlul ştiinţific, numele, prenumele)*						
		Conferenţiar univ. dr. Georgeta MIHAI						

III. DESCREIEREA SUCCINTĂ A CURSULUI:

În tratarea problematicii de Curs s-a încercat o reconstituire a imaginii de ansamblu a dezvoltării umane în etapele de vârstă. Din dorinţa de a oferi un tablou cât mai cuprinzător, care să surprindă unitatea şi continuitatea procesului de dezvoltare, au fost prezentate şi explicate transformările ce se produc la fiecare stadiu, procesele şi mecanismele caracteristice fiecărei etape. Conceptele şi cunoştinţele predate au fost plasate în contextul teoriilor ce le-u lansat, care ţin de perioada modernă a psihologiei, marcată de revoluţiile produse în cunoaştere.

Au fost tratate ciclurile vieţii - începând cu primul an de viaţă, copilăria, pubertatea, adolescenţa, tinereţea, perioada vârstei mature şi vârstele de regresie - insistând pe acele fenomene importante şi dezvoltări caracteristice,

[1] *Dacă disciplina are mai multe semestre de studiu, se completează câte o fişă pentru fiecare semestru*
[2] *Ex: 28 ore la C dacă disciplina are curs de 14_săptămâni x 2_h_curs pe săptămână*
[3] *C-curs, S-seminar, L-activităţi de laborator, P-proiect sau lucrări practice*
[4] *E – examen, / V - verificare pe parcurs / C - colocviu*
[5] *DF - fundamentală, DS - de specialitate, DC - complementară*
[6] *DI - impusă, DO - opţională, DL - liber aleasă (facultativă)*

care fac dintr-o perioadă, una distinctă şi esenţială pentru adaptarea omului.

Explicaţiile au cuprins: dezvoltarea intelectului şi a funcţiilor psihice; relaţiile sociale cu implicaţiile lor; problematica limbajului şi a învăţării; dezvoltarea sinelui şi a personalităţii; integrarea şi adaptarea socială de nivel; problemele destructurării psihice în perioadele vârstelor de regresie

IV. OBIECTIVELE DISCIPLINEI:

- Cunoaşterea teoriilor clasice şi moderne care tratează despre parcurgerea etapelor de vârstă;
- Formarea capacităţii de a distinge specificitatea principalelor stadii ale dezvoltării psihice şi personalităţii;
- Formarea capacităţii de a înţelege şi a accepta diversitatea naturii umane şi de a susţine un dialog, o dezbatere, o controversă pe o temă de profil;
- Discernământ critic în preluarea şi asumarea opiniilor exprimate în literatura de specialitate sau de proliferare a ştiinţei.

V. PRECONDIŢII (acolo unde este cazul)

Discipline anterioare obligatorii(condiţionate)	FUNDAMENTELE PSIHOLOGIEI
Discipline recomandate	PSIHOLOGIA PERSONALITĂŢII

VI. COMPETENŢE SPECIFICE:

COMPETENŢE GENERALE / în concordanţă cu problematica programului de studiu (sunt cele menţionate în Fişa specializării)	
COMPETENŢE SPECIFICE / în concordanţă cu problematica disciplinei	**1. *CUNOAŞTERE ŞI ÎNŢELEGERE*** *(cunoaşterea şi utilizarea adecvata a noţiunilor specifice disciplinei)* • Cunoaşterea şi utilizarea adecvată a conceptelor şi noţiunilor specifice domeniului Psihologiei vârstelor • Înţelegerea specificului psihologic al etapelor, perioadelor şi stadiilor de dezvoltare caracteristice categoriilor de vârstă; • Cunoaşterea principalelor teorii, curente şi sisteme explicative ce stau la baza înţelegerii dezvoltării umane; • Cunoaşterea şi înţelegerea principalelor mecanisme de generare a fenomenelor caracteristice etapelor şi perioadelor vârstă, precum şi înțelegerea cauzelor fiziologice, psihologice şi sociale ce stau la baza lor;
	2. *EXPLICARE ŞI INTERPRETARE* *(explicarea si interpretarea unor idei, proiecte, procese, precum şi a conţinuturilor teoretice si practice ale disciplinei)* • Explicarea şi interpretarea modelelor teoretice de bază care descriu evoluţia în stadii şi etape de progres; • Explicarea tipurilor de probleme sociale ce au o implicaţie şi influenţă asupra dezvoltării; • Explicarea diferenţiată şi nuanţată a influenţelor care acţionează la nivel individual, micro şi macrosocial, instituţional, în funcţie de context, asupra parcurgerii etapelor de vârstă.
	3. *INSTRUMENTAL – APLICATIVE* *(proiectarea, conducerea si evaluarea activităţilor practice specifice; utilizarea unor metode, tehnici si instrumente de investigare si de aplicare)* • Dezvoltarea capacităţii de a utiliza şi aplica metode, tehnici şi instrumente de cunoaştere în studii cu aplicabilitate practică; • Dezvoltarea abilităţilor de a analiza, evalua, interpreta date culese în studiile de caz referitoare la parcurgerea anumitor etape de vârstă și de a formula concluzii cu caracter relevant; • Dezvoltarea capacităţii de a interpreta şi utiliza informaţiile culese în studii de caz ce relevă influenţa problemelor sociale asupra dezvoltării şi calităţii vieţii;

	4. *ATITUDINALE* *(manifestarea unei atitudini pozitive si responsabile fata de domeniul ştiinţific / cultivarea unui mediu ştiinţific centrat pe valori si relaţii democratice / promovarea unui sistem de valori culturale, morale şi civice / valorificarea optima si creativa a propriului potenţial în activităţile ştiinţifice / implicarea în dezvoltarea instituţională şi în promovarea inovaţiilor ştiinţifice / angajarea in relaţii de parteneriat cu alte persoane - instituţii cu responsabilităţi similare / participarea la propria dezvoltare profesionala)* • Dezvoltarea capacităţii de a evalua şi aprecia critic constructiv modele teoretice, metodele şi instrumente utilizate în domeniul cunoaşterii şi soluţionării de probleme; • Construirea unei atitudini obiective faţă cunoaşterea ştiinţifică realizată cu instrumente validate și a unei atitudini responsabile faţă de utilizarea unor metode de studiu şi acţiune interumană; • Angajarea în relaţii de colaborare profesională, de pe poziţii de colegialitate, cooperare şi toleranţă, pentru valorificarea optimă şi creativă a propriului potenţial de dezvoltare profesională; • Dezvoltarea unei atitudini de probitate ştiinţifică în utilizarea surselor bibliografice şi a abilităţilor de a lucra în echipă; • Discernământ critic in preluarea si asumarea opiniilor exprimate în literatura de specialitate sau de proliferare a ştiinţei.

VII. CONŢINUTUL DISCIPLINEI

Nr. crt.	A. Denumirea şi structura temelor de curs	Nr. ore
1	Introducere: - Definire şi încadrare a domeniului; obiect; caracteristici şi principii	2
2	Dinamism psihic şi evoluţie: *repere psihologice* - Teorii asupra vârstelor umane - Ereditate – mediu – educaţie	2
3	Stadialitatea dezvoltării. Marile cicluri *ale vieţii şi perioadele de vârstă* - Stadiile dezvoltării psihice - Cicluri de viaţă şi stadialităţi - Status/roluri şi ,,Subidentităţi" - Conceptul de vârstă cronologică/vârstă psihologică	2
4	Ciclurile vieţii: - Debutul vieţii - Embriologia umană - Stadiul prenatal	2
5	Naşterea - Dezvoltarea în primul an de viaţă	2
6	Prima copilărie (de la 1 la 3 ani) - Prezentare generală - Caracteristici ale creşterii biosomatice - Cunoaşterea şi învăţarea - dezvoltarea comunicării şi inteligenţei - Dezvoltarea afectivităţii, sociabilităţii şi conştiinţei	2
7	A doua copilărie (de la 3 la 6 ani) - Prezentare generală - Caracteristicile dezvoltării psihice - Adaptarea in instituţiile educative – grădiniţa - Dezvoltarea cognitivă. - Comunicarea şi formele ei - Dezvoltarea personalităţii prin joc - Aptitudinile - Caracteristicile afectivităţii	2
8	A treia copilărie - de la 6 la 10/11 ani. *(Perioada şcolară mică)* - Prezentare generală - Creşterea şi dezvoltarea biofiziologică - Dezvoltarea psihică generală - Dezvoltarea intelectuală - Creativitatea - Capacitatea de învăţare - Limbajul oral şi scris - Socializarea afectivităţii şi integrarea socială	2

	- Integrarea socială a şcolarului mic	
9	Perioada pubertăţii şi adolescenţa - Prezentare generală - *tipuri de relaţii* - Caracteristicile subetapelor: 1) Pubertatea şi 2) Adolescenţa	2
10	3) *Adolescenţa prelungită* - Dezvoltarea conştiinţei de sine şi identităţii - Maturizarea timpurie şi maturizarea târzie - Caracteristici ale limbajului - Creativitatea şi criza de originalitate - Caracteristici ale afectivităţii	2
11	Perioadele tinereţii - Prezentare generală - Dezvoltarea sensibilităţii - senzorialităţii - Învăţarea, înţelegerea, memorarea, atenţia şi gândirea - Integrarea socială - Tipologii ale tineretului.	2
12	Perioada vârstei adulte: dinamica dezvoltării – capacităţi caracteristice - Prezentare generală - specificităţi - Subetapele vârstei adulte.	2
13	Perioada vârstelor de regresie - Prezentare generală - Probleme specifice bătrâneţii: conservări şi regresii - Problemele social-economice ale bătrâneţii - Stadiile perioadelor de involuţie	2
14	Concluzii în sinteză la Curs	2
	Total ore	**28**

Nr. crt.	**B. Denumirea şi structura temelor de seminar**	**Nr. ore**
1	- Dinamism psihic şi evoluţie: *repere psihologice* - Teorii asupra vârstelor umane	1
2	- Ereditate – mediu – educaţie	1
3	Stadialitatea dezvoltării. Marile cicluri *ale vieţii şi perioadele de vârstă*	1
4	Determinarea socio-culturală a evoluţiei umane	1
5	Debutul vieţii Dezvoltarea în primul an de viaţă	1
6	Prima copilărie (de la 1 la 3 ani) Caracteristici ale creşterii biosomatice - Cunaşterea şi învăţarea - dezvoltarea comunicării şi inteligenţei	1
7	A doua copilărie (de la 3 la 6 ani) Perioada preşcolară Caracteristici, procese, adaptări	1
8	*Perioada şcolarului mic* Dezvoltarea psihică generală - Dezvoltarea intelectuală - Creativitatea	1
9	Perioada pubertăţii şi adolescenţa - Prezentare generală - *tipuri de relaţii*	1
10	*Adolescenţa prelungită* - Dezvoltarea conştiinţei de sine şi identităţii - Maturizarea timpurie şi maturizarea târzie	1
11	Lucrare de verificare semestrială	1
12	Perioadele tinereţii - Învăţarea, înţelegerea, memorarea, atenţia şi gândirea - Integrarea şi adaptarea socială	1
13	Perioada vârstei adulte: dinamica dezvoltării – capacităţi caracteristice specifice	1
14	Perioadele vârstelor de regresie - Probleme specifice bătrâneţii: conservări şi regresii - Problemele social-economice ale bătrâneţii	1
	Total ore	**14**

VIII. EVALUARE:

Descrierea modalităţii practice de evaluare finală, E/V.	Evaluare continuă pe parcursul seminariilor, lucrare scrisă pe semestru. Examen scris

La stabilirea notei finale se iau în considerare:	***Ponderea în notare, exprimată în % {Total=100%}***
- răspunsurile la examen / colocviu (evaluarea finala)	**50 %**
- răspunsurile finale la lucrările practice de laborator	**-**
- testarea periodică prin lucrări de control	**10 %**
- testarea continuă pe parcursul semestrului	**10 %**
- activităţile gen teme / referate / eseuri / traduceri / proiecte etc.	**30 %**
- alte activităţi (precizaţi)	

Cerinţe minime pentru nota 5 *(sau cum se acordă nota 5)*	***Cerinţe pentru nota 10*** *(sau cum se acordă nota 10)*
• Tratarea sumară, dar corectă, a subiectelor la examenul final; • Prezenţa (la curs şi) seminar (cel puţin 30%); • Participare la seminar (cel puţin într-o dezbatere); • Cunoaşterea unor concepte de bază din domeniu şi capacitate minimală de utilizare a acestora; • Consultarea şi cunoaşterea minimală a bibliografiei obligatorii; • Realizarea şi susţinerea la seminar a unui referat propriu în care să fie utilizate sumar conceptele şi teoriile specifice domeniului;	• Tratarea corectă şi integrală a subiectelor la examenul final; • Prezenţa (la curs şi) seminar (cel puţin 75%); • Participarea activă la seminar (cel puţin la 3 dezbateri); • Cunoaşterea detaliată a conceptelor din domeniu şi capacitatea de utilizare nuanţată a acestora; • Consultarea şi cunoaşterea detaliată a bibliografiei obligatorii; • Stăpânirea unor metode şi procedee diversificate de analiză şi interpretare; • Realizarea şi susţinerea în cadrul seminarului a unui referat propriu, bine documentat conceptual şi teoretic şi conţinând interpretări originale; • Susţinerea lucrării de verificare semestrială

IX. TIMPULUI TOTAL DE STUDIU NECESAR STUDENTULUI:

Estimarea timpului TOTAL (ore pe semestru) al activităţilor de studiu individual necesare studentului *(completaţi cu zero activităţile care nu sunt cerute)*				
1. Descifrarea şi studiul notiţelor de curs	**8**		*8. Pregătire prezentări orale*	**2**
2. Studiu după manual, suport de curs	**8**		*9. Pregătire examinare finală*	**14**
3. Studiul bibliografiei minimale indicate	**6**		*10. Consultaţii*	**1**
4. Documentare suplimentară în bibliotecă	**6**		*11. Documentare pe teren*	**2**
5. Activitate specifică de pregătire SEMINAR şi/sau LABORATOR	**4**		*12. Documentare pe INTERNET*	**1**
6. Realizare teme, referate, eseuri, traduceri etc.	**4**		*13. Alte activităţi …*	**0**
7. Pregătire lucrări de control	**2**		*14. Alte activităţi …*	**0**
			TOTAL ore studiu individual (pe semestru) =	**58**

X. REPERE METODOLOGICE:

Metode de predare - învăţare	Prelegerea interactivă, conversaţia, explicaţia, demonstraţia, problematizarea, observaţia, studiul de caz, brainstorming-ul
Resurse utilizate pentru	Videoproiector, computer, tablă, flip-chart, markere, cărţi, note de curs, texte accesate prin internet, etc.

dezvoltarea cursului	

XI. BIBLIOGRAFIE:

BIBLIOGRAFIE ORIENTATIVĂ SELECTIVĂ *(*titlurile marcate sunt obligatorii)*
*Clerget, Stephane (2008): *Criza adolescenţei. Căi de a o depăşi cu succes*, Editura TREI, Bucureşti. Creţu, Tinca (2001): *Psihologia vârstelor*, Editura Credis, Bucureşti. Dolto, Francoise (2007): *Când apare copilul, O psihanalistă dă sfaturi*, Editura Humanitas. Dan-Spinoiu,G.- coord. (1981): *Cunoaşterea personalităţii elevului preadolescent, Îndrumări pentru profesori şi părinţi,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti. Ewen,B. Robert (2012): *Introducere în teoriile personalității*, Editura TREI, București. Fontaine, Roger (2008), *Psihologia îmbătrânirii*, Collegium Polirom, Iaşi. Goffman, E. (2004) : *Aziluri: eseuri despre situaţia socială a pacienţilor psihiatrici şi a altor categorii de persoane instituţionalizate*, Editura Polirom, Iaşi. Lerner,R.M., Hultsch,D.F.(1983): *Human Development,* Mc.Graw Hill Book Company. *Mihai, I. Georgeta (2011): *Dezvoltare umană. Psihologia vârstelor – note de curs* (format xerox), Biblioteca I.T.A.. Mihai, I. Georgeta (2003): *Maturitate psihologică şi evoluţie umană*, Editura A.N.I, Bucureşti. Mitrofan, Iolanda - coord.(2003): *„Cursa cu obstacole a dezvoltării umane: Psihologie, Psihopatologie, Psihodiagnoză, Psihoterapie centrată pe familie*", Editura Polirom, Iaşi. Munteanu, Ana (2006): *Psihologia dezvoltării umane*, Collegium Polirom, Bucureşti. Paloş, R., Sava, S., Ungureanu, D. (2007): Educaţia adulţilor. Baze teoretice şi repere practice, Collegium Polirom, Iaşi. Papalia E. Diane, Sally Wendkos, Ruth Duskin Feldman (2010): *Dezvoltare umană,* Editura TREI, București. Rădulescu, Sorin (1995)): *Sociologia problemelor sociale ale vârstelor*, LUMINA LEX. Rădulescu, Sorin (1994): *Sociologia vârstelor. Societatea şi ciclul uman de viaţă,* Editura Hyperion. Schiopu U.(2008) *Psihologia modernă. Către o teorie generală a vârstelor,* România Press. Şchiopu, Ursula şi Verza, Emil (1997), *Psihologia vârstelor. Ciclurile vieţii*, Bucureşti: EDP

Data completării:_____ Semnătură titular disciplină:_____

Director departament,
Lect. univ. dr. Gheorghe MODORAN

_____